

Sygn. akt **V Ca 2823/19**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Agnieszka Łukaszuk
-----------------	------------------------------

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa P. K.

przeciwko (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 18 czerwca 2019 r., sygn. akt I C 792/19

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla m. st. Warszawy w Warszawie, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt V Ca 2823/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 lutego 2018 r., wniesionym przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W., powódka P. K. wniosła o zasądzenie od pozwanej spółki kwoty 400 euro z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 listopada 2017 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W odpowiedzi na pozew pozwany zażądał oddalenia powództwa w całości i zasądzenia kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 18 czerwca 2019 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 400 EUR z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21 czerwca 2018 r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałej części, to jest co do żądania odsetek za okres od dnia 1 listopada 2017 r. do dnia 20 czerwca 2018 r. i zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 324,80 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 270 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Rejonowy wskazał, że pozwany, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 5 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego

i Rady z dnia 11 lutego 2004 nie wykazał, że opóźnienie lotu numer (...) na trasie L. – W., którym podróżowała powódka, było następstwem nadzwyczajnych okoliczności, za które pozwany nie odpowiada. Wobec faktu, że ww. lot był opóźniony o ponad 3 godziny, a powódka wykazała, że stawiała się o czasie do odprawy, Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo w przeważającej części.

Apelację od powyższego wyroku Sądu Rejonowego wniósł pozwany zaskarżając przedmiotowe rozstrzygnięcie w całości i zarzucając mu naruszenie:

1. art. 217 § 1, 2 i 3 w zw. z art. 227 kodeksu postępowania cywilnego, co w myśl art. 386 § 4 k.p.c. spowodowało skutek nierozpoznania istoty sprawy i niezasadnego uwzględnienia powództwa, poprzez bezpodstawne oddalenie wniosku dowodowego o przesłuchanie świadka S. M., jako mającego być nieprzydatnym do rozpoznania sprawy, podczas gdy niewątpliwie świadek jako szef Działu

(...) pozwanej posiada w sprawie bardzo istotne wiadomości o faktach

pomimo braku jego pobytu w L. w dniu wykonania rejsu (...), gdyż mógł obserwować wydarzenia zdalnie w oparciu o niezależne od pozwanej informacje, np.

o pogodzie czy sytuacji ruchowej, a także pozostawać w kontakcie bezpośrednim i niebezpośrednim z załogami, co nie dość, że nie zmniejsza wiarygodności i

przydatności świadka, to w dodatku zdecydowanie działa na korzyść tych cech, gdyż świadek miał ogląd na całą sytuację, a nie tylko na jej wycinek, co mogłoby mieć

miejsce np. w razie - wspomnianego przez Sąd - pobytu w rzeczonym dniu na płycie lotniska w L.. Co więcej - świadek miał zeznać nie tylko na okoliczność przeszkody w wykonaniu rejsu, do czego potrzebne były wiadomości specjalne, ale również na okoliczności poboczne również istotne dla wyłączenia odpowiedzialności odszkodowawczej, tj. m.in. na okoliczność przebiegu postępowania zaradczego, czy braku możliwości wcześniejszego wykonania rejsu;

2. art. 217 § 1, 2 i 3 w zw. z art. 227 w zw. z art. 278 § 1 kodeksu postępowania cywilnego, co w myśl art. 386 § 4 k.p.c. spowodowało skutek nierozpoznania istoty sprawy, poprzez

w istocie bezpodstawne oddalenie wniosku o powołanie biegłego z zakresu lotnictwa i dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z jego opinii na okoliczności żywotne

dla sprawy, do czego miało dojść wobec rzekomego spóźnienia dowodu, podczas gdy powód do dnia wniesienia pisma z dnia 27 marca 2018 roku, tj. przez całe

postępowanie reklamacyjne, a także sądowe, tj. przez blisko półtora roku nie kwestionował powołanej w piśmie pozwanej z dnia 12 stycznia 2018 roku

okoliczności wystąpienia przeszkody w terminowym wykonaniu rejsu, które to pismo stanowiło odpowiedź na reklamację powoda i było mu wiadome w dniu wytoczenia powództwa. Dopiero zakwestionowanie wymagało dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu o tak istotnej randze jak opinia biegłego, co przemawia za tym, że do tamtej pory nie było takiej potrzeby, a wręcz okoliczność zdawała się być bezsporna między Stronami, tj. milcząco przyznana.

Podnosząc powyższe zarzuty, pozwany wniósł o uchylenie orzeczenia w całości i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji z uwagi na nierozpoznanie istoty sprawy i związaną z tym konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesowych

za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna, o tyle, że skutkowałą uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie zachodziły podstawy do uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania z uwagi to, że na wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania

dowodowego w całości (art. 384 § 4 k.p.c. k.p.c.). Zarzuty dotyczące naruszenia przepisów prawa procesowego podniesione w apelacji, w szczególności art. 217 § 1, 2 i 3 w zw. z art. 227 k.p.c., okazały się zasadne.

Przede wszystkim zgodzić należy się ze skarżącym, że Sąd Rejonowy niezasadnie pominął wniosek o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka S. M. na okoliczność braku możliwości wykonania lotu przy warunkach pogodowych powoływanych przez pozwanego. Sąd Rejonowy uznał, że dowód ten był nieprzydatny do ustalenia faktów, których dotyczył. Z powyższym twierdzeniem nie sposób się zgodzić. Jak zasadnie wskazano

w apelacji, S. M., jako szef Działu (...) pozwanej spółki jest osobą,

która może posiadać wiedzę na temat warunków pogodowych na L. w dniu 31 października 2017 r., jak również przebiegu postępowania zaradczego oraz przyczyn braku możliwości wcześniejszego wykonania lotu o numerze (...).

Za nietrafne należało uznać stanowisko Sądu Rejonowego, że wiedzę na temat warunków atmosferycznych panujących nad wyspą i ich wpływu na możliwość odbycia się lotu mogłaby posiadać jedynie osoba, znajdująca się tego dnia na L.. Trudno przy tym wprost odrzucić stanowisko

pozwanego, że osoba posiadająca wiedzę na temat procedur związanych z rejsami lotniczymi może wypowiedzieć się o rzeczywistym wpływie pogody na bezpieczeństwo startu samolotu. Aby jednak ocenić ewentualną przydatność zeznań świadka, należy go najpierw przesłuchać, zwłaszcza gdy dowód z jego przesłuchania został zgłoszony na okoliczności istotne w sprawie

i mające bezpośredni wpływ na odpowiedzialność pozwanego. Z tych przyczyn, w ocenie

Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy winien był przeprowadzić zawnioskowany dowód i podniesiony w tym zakresie zarzut apelacji należało uznać za zasadny.

Sąd Okręgowy zważył, że Sąd I instancji nie miał również podstaw do pominięcia jako spóźnionego wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, na fakt wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności w postaci złych warunków atmosferycznych w dniu spornego

lotu. Należy zgodzić się ze skarżącym, że potrzeba powołania tego dowodu pojawiła się dopiero w reakcji na treść pisma powódki z dnia 27 listopada 2018 r., które pozwany otrzymał

w dniu 27 marca 2019 r. W tym piśmie powódka po raz pierwszy zakwestionowała

okoliczność, poniesioną przez pozwanego w sprzeciwie od nakazu zapłaty, że start samolotu

był opóźniony ze względu na złe warunki pogodowe. Na wcześniejszym etapie postępowania powódka nie kwestionowała powyższego stanowiska pozwanego, zatem nie zachodziła

potrzeba powoływania ww. dowodu.

Oddalenie wniosków o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka S. M. oraz dowodu z opinii biegłego skutkowało uznaniem przez Sąd Rejonowy, że pozwany nie wykazał, że opóźnienie lotu numer (...) na trasie L. – W., którym podróżowała powódka, było następstwem nadzwyczajnych okoliczności, za które pozwany nie odpowiada. W konsekwencji Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo w całości. Tymczasem postępowanie dowodowe de facto nie zostało w sprawie przeprowadzone,

albowiem nieprzeprowadzenie wnioskowanych dowodów było nieuzasadnione, tym samym

brak było podstaw do uwzględnienia powództwa.

W tym miejscu wskazać należy, że przesłanka wymogu „przeprowadzenia

postępowania dowodowego w całości”, o której mowa w art. 386 § 4 k.p.c. jest spełniona, gdy do przeprowadzenia dowodów w ogóle nie doszło, a nie gdy zachodzi konieczność ich uzupełnienia, nawet w istotnej lub znacznej części (tak postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lipca 2019, sygn. akt I CZ 43/19). Ponadto ocenę, czy sprawa wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, należy odnieść do tych dowodów, które dla

rozpoznania istoty sprawy miałyby zasadnicze znaczenie. Przeprowadzenie przez sąd drugiej instancji takich dowodów i poczynienie na ich podstawie niezbędnych ustaleń faktycznych, a następnie dokonanie ich koniecznej, pełnej oceny prawnej, pozbawiłoby strony możliwości kwestionowania ustalonej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2019 r., sygn. akt V CZ 13/19).

Zdaniem Sądu Okręgowego wobec pominięcia dowodów zawnioskowanych przez pozwanego na okoliczność istotną dla rozstrzygnięcia sprawy, tj. złych warunków pogodowych uniemożliwiających punktualne odbycie lotu, zasadnym stało się uznanie, że zaszła potrzeba przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Powyższe uzasadnia natomiast uchylene wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi

Rejonowemu.

Niezasadne oddalenie wszystkich wniosków dowodowych pozwanego spowodowało de facto nierozpoznanie istoty sprawy. Zgodnie z ugruntowanym poglądem nierozpoznanie istoty sprawy następuje bowiem także w sytuacji dokonania przez sąd I instancji oceny prawnej roszczenia bez oparcia jej o właściwie ustaloną podstawę faktyczną i konieczności czynienia przez sąd odwoławczy po raz pierwszy ustaleń faktycznych, co czyni niezbędnym uchylene wyroku sądu pierwszej instancji z uwagi na obowiązek respektowania konstytucyjnej zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego (por.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2015 r., V CZ 119/14, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2015 r., I CZ 26/15, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2012 r., I CZ 168/12).

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy przeprowadzi zatem dowody zgłoszone przez pozwanego, a następnie zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. dokona oceny wiarygodności i mocy tych dowodów według własnego przekonania. W dalszej kolejności ustali stan faktyczny sprawy, a następnie podda go ocenie prawnej

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. oraz art. 108 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.